

Allmänt

Skabb orsakas av ett kvalster, det ca ½ mm stora skabbdjuret *Sarcoptes Scabiei* som gräver sina gångar inne i huden. Skabbgångarna finns företrädesvis mellan fingrarna samt på händer, underarmarnas insidor, lårens fram- och insidor, stjärtpartiet, genitalregionen, runt bröstvårtorna hos kvinnor samt runt naveln. Behandling mot skabb sker enligt läkarordination. Läkaren skall även göra bedömningen om vilka som skall behandlas. Observera att klåda kan kvarstå i flera veckor efter adekvat behandling, den ska dock minska succesivt. Skabbdjuren är känsliga för värme och uttorkning. Vid rumstemperatur och normal luftfuktighet dör de efter 2-3 dagar utanför sitt värddjur, människan. Skabbdjuren överlever inte tvätt i 60°C.

Symtom

Besvären är framför allt en uttalad och svår klåda, särskilt på kvällar och nätter, djuren är aktiva på natten. Det kan även uppstå små knottor och blåsor på huden som kan likna eksem. Klådan finns ofta över hela kroppen. Tänk alltid på skabb vid oklar klåda.

Smittspridning

Skabb sprids genom direkt eller indirekt kontaktsmitta. Smittspridning sker främst via hudkontakt men kan också spridas via kläder eller sängkläder. En drabbad person kan ha mellan 5-15 skabbdjur på sin hud men äldre med sänkt immunförsvar kan däremot ha tusentals eller ända upp till miljontals kvalster på huden. Inkubationstiden är 2-6 veckor (kan vara upp till 10 veckor) vid primär exponering men kan vara 1-4 dagar efter förnyat smittillfälle. En person kan vara smittsam under inkubationstiden. Efter avslutad behandling är brukaren smittfri. Klådan kan kvarstå under längre tid.

Brukare

- Brukaren bör om möjligt vistas i enkelrum tills behandlingen är slutförd.
- Efter avslutad behandling och dusch ska brukaren ha rena kläder och sängkläder.

Personal

- Följ basala hygienrutiner. **OBS!** Använd handskar och engångs långärmat plastförkläde med tumgrepp eller mudd vid alla nära kontakter med vårdtagaren och vårdtagarens sängkläder.

Besökare

- Om besökare hjälper till med omvårdnad ska samma rutiner som för personal följas.
- Har inte tillträde till den del av köket där mat bereds.
- Får inte vistas i förråd eller ta material från förrådsvagnar.

Hjälpmedel

- Ska vara bundna till brukaren.
- Rengör liftbälten och andra brukarnära hjälpmedel. Det som inte kan tvättas ska vädras i 2-3 dygn. Vid krustiös skabb ska textilier som inte kan tvättas eller vädras packas i plastpåse i 5 dygn.

Städning, tvätt, avfall och disk

Städning

Rummet städas på konventionellt sätt.

- Sängmadrass, möbler och mattor dammsugs och vädras i 3 dygn efter avslutad behandling. Vid krustiös skabb ska textilier som inte kan tvättas eller vädras packas i plastpåse i 5 dygn.

Dammsugning

När dammsugning krävs (mattor, stoppade möbler etc.)

- Centraldammsugare är att föredra.
- Dammsugare av typ hushållsmodell ska vara utrustad med bakteriefilter (hepafilter) och vara rumsbunden.
- Vid dammsugning används skyddsförkläde och handskar.
- Dammsugarpåsen får inte bli full och inte heller fuktig vilket kan leda till bakterietillväxt.

Rengöringsfrekvens och metod ska finnas för utrustningen.

- Vid rengöring och påsbyte används skyddsförkläde och handskar
- Rengör hepafiltret enligt tillverkarens rekommendation
- Slangen rengörs och desinfekteras minst 1 gång i månaden och vid synlig smuts med lämpligt rengöringsmedel och desinfektionsmedel
- Munstycket rengörs från damm och torkas av med desinfektionsmedel efter varje användning

Tvätt

- Kläder, handdukar och sänglinne som brukare använt under de senaste fem dygnen, skall tvättas i minst 60°C. Torktumling med hög värme direkt efter tvätt är att föredra.
- Tvätt som skickas till tvätterier från smittad brukare hanteras som smittförande tvätt. Tvätten läggs i en rumsbunden vattenlös tvättsäck. Tvättsäcken försluts i brukarens rum och läggs därefter i en gul ytterplastsäck vid uttag från rummet. Yttersäcken märks med enhetens namn innan den skickas till tvätteriet.

Avfall

Avfall hanteras som konventionellt avfall. Soppåsen försluts inne hos brukaren och läggs i ytterligare en soppåse vid uttag från rummet, därefter läggs soporna i en sopsäck.

Disk

Disk hanteras som konventionell disk.